

اول از همه، افرادی که مخالف واکسیناسیون هستند را چطور باید دسته بندی کنیم؟ مهم ترین دلایل مخالفت آن ها با واکسن کرونا چیست؟

طبعاً به محل زندگی، گروه اجتماعی، نظام باوری و خود شخص بستگی دارد چون تنوع زیادی در این مورد در کار است. اگر بخواهیم مهم ترین مضمون ها را فهرست کنیم، به نظرم در صدر آن ها مقوله ایمنی است که جهان شمول هم هست. دل واپسی هایشان در این مورد نیز به نظرم نامعقول یا دیوانه وار نیست. ولی دامنه این دل واپسی، در برخی افراد، اغراق شده است. همچنین مقدار زیادی اطلاعات نادرستی یا صراحتاً غلط هم وجود دارد که مردم را بیش از آنچه باید و شاید، دل واپس یا هراسناک می کند.

در سوی دیگر، برخی افراد شاید بگویند دغدغه ایمنی دارند، اما در حقیقت مسئله شان چیز دیگری است. به تصور آن ها، اگر بگویند مسئله شان ایمنی واکسن است، حرفی مقبول تر زده اند تا این که بگویند دلیل واقعی شان چیست، مثلاً دلیل ایدئولوژیک، مذهبی یا سیاسی. مشکل دیگری هم که در سراسر دنیا به شکل های مختلف دیده می شود، سیاسی سازی واکسن است؛ که البته باید دقت کرد آیا درباره واکسن به طور کلی حرف می زنیم، یا مورد خاص واکسن کرونا.

چنان که گفتید، برخی افراد دل واپسی های بیش و کم موجهی درباره واکسن دارند. حکومت چگونه می تواند به مرتفع کردن این دل واپسی ها کمک کند؟

حکومت هر چه صادق تر باشد، بهتر است. به نظرم حکومت ها در این باره کلاً صادق هستند، اما در عین حال نمی خواهند مردم را هم نگران کنند، لذا گاهی اوقات به قدر لازم شفافیت به خرج نمی دهند. لذا به نظرم بهترین راه برای مرتفع کردن این دل واپسی ها آن است که کاری کنیم که اطلاعات واقعی به دست مردم برسد. محض نمونه، مردم ممکن است در فضای مجازی بخوانند که صدها دختر به خاطر زدن واکسن اچ پی وی فوت کرده اند، گرچه مطلقاً هیچ شواهدی مبنی بر فوت ناشی از آن واکسن وجود ندارد. البته که بدن های برخی افراد واکنش هایی به واکسن نشان داده اند اما این حرف های غلوآمیز را می بینید؛ در حالی که چه در روند تاریخی واکسیناسیون و چه اکنون، موارد عوارض جانبی حاد بسیار نادر بوده اند.

همچنین باید ریسک های ناشی از واکسن زدن را یادآوری کرد. صد البته که این کمکی به مثلاً یک مادر نگران نمی کند که مدام در فکر این است که مبادا آن «یک نفر در یک میلیون نفر» همان بچه او باشد. اما می بینید که بسیاری از کشورها موفق به ریشه کنی سرخک، دیفتری، کزاز و فلج اطفال در کودکان شده اند، پس راهی وجود دارد. من البته هرگز نگرانی های والدین یا دیگران را در جارد نمی کنم. به نظرم این کار جامعه بهداشت و سلامت خطا بوده که به مردم می گفته اند: «واکسن بزنید، حتماً برایتان خوب است.»

من اگر جای حکومت بودم، کار را با قدم های مشخص و ملموس شروع می کردم. احساسات و نگرش های مردمی رانمی توان یک شبه بهبود داد. این احساسات و نگرش ها یک شبه خراب می شوند اما درست کردن شان بسیار بیشتر طول می کشد.